

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-31 ta' Mejju, 2013

Appell Civili Numru. 75/2005/1

Valerie Muscat

v.

Aldrin Muscat

Rat ic-citazzjoni li permezz tagħha l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

“...li l-partijiet izzewgu fit-2 ta' Awwissu 1997 u minn dan iz-zwieg twieldet it-tifla Kelsey Ann fis-6 ta' Mejju 1998; li l-hajja konjugali m'ghadhiex aktar possibbli, u z-zwieg

Kopja Informali ta' Sentenza

tkisser irrimedjabbilment, peress li “l-konvenut irrenda ruhu hati fil-konfront ta’ l-attrici ta’ abbandun, adulterju, sevizzi, minacci, eccessi, theddid u ngurji gravi”; li l-attrici ottjeniet id-debita awtorizzazzjoni sabiex tipprezenta l-istanza odjerna; ghalhekk il-konvenut għandu jghid ghaliex din il-Qorti m’ għandhiex: [1] tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dan għal-ragunijiet unikament imputabbi lill-istess konvenut; [2] taffida lill-attrici l-kura u l-kustodja tat-tifla minorenni Kelsey Ann b’dak id-dritt ta’ access favur l-istess konvenut bil-modalitajiet ta’ zmien u lok kif jigi lili prefissat minn din l-Onorabbli Qorti; [3] tillikwida s-somma dovuta mill-konvenut bhala manteniment lill-attrici u lit-tifla minorenni Kelsey Ann, [4] tikkundanna lill-konvenut ihallas dak il-manteniment ghall-attrici u għat-tifla minorenni Kelsey Ann, hekk kif likwidat minn din l-Onorabbli Qorti; [5] tordna illi l-komunjoni ta’ l-akkwisti già ezistenti bejn il-kontendenti tigi xolta, diviza, likwidata, u assenjata lil kull wiehed u wahda mill-kontendenti kif ikun xieraq skont il-ligi; [6] tordna l-eskluzjoni ta’ l-istess konvenut mill-uzu u tgawdija tad-dar matrimonjali stante li l-genituri tal-attrici huma proprjetarji esklussivi u assoluti ta’ l-istess dar matrimonjali; [7] tapplika kontra l-konvenut l-effetti kollha jew parti minnhom sa fejn applikabbi tal-artikolu 48 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta’ Malta. Bi-ispejjez kontra l-konvenut minn issa ngunt għas-subizzjoni.”

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet li permezz tagħha il-konvenut eccepixxa:

“... ... li l-attrici hija hatja fil-konfront tal-konvenut ta’ adulterju, sevizzi, minacci, eccessi, theddid u ngurji gravi; li l-attrici tahdem u mhijiex intitolata għal manteniment;”

Rat ir-rapport tal-perit legali l-Avukat Dottor Stefano Filletti;

Rat is-sentenza tal-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) mogħtija fis-27 ta’ Marzu 2012 li permezz tagħha il-Qorti ddecidiet illi:

Kopja Informali ta' Sentenza

“[1] tilqa’ l-ewwel talba fis-sens li tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bi htija primarja tal-konvenut, u dik sekondarja ta’ l-attrici;

“[2] tilqa’ t-tieni talba fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ‘Kura u Kustodja’;

“[3] tilqa’ t-tielet talba fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata ‘Mantenimnet’;

“[4] tilqa’ r-raba talba limitatament u fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata ‘Manteniment’ u tichadha ghall-kumplament;

“[5] tilqa’ il-hames talba billi tiddikjara xjolta l-komunjoni ta’ l-akkwisti, u tillikwidaha u tassenjaha kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata ‘Komunjoni ta’ l-Akkwisti’;

“[6] tilqa’ is-sitt talba limitatament fis-sens li tawtorizza lill-attrici tabita fil-fond ‘Meadow Lark’ Demello Street, Zurrieq, vita natural durante, ad eskluzjoni tal-konvenut;

“[7] tilqa’ is-seba’ talba, u tapplika fil-konfront taz-zewg partijiet id-dispost fl-intier tieghu ta’ l-artikolu 48 tal-kap.16

“L-ispejjez ikunu a kariku ta’ zewg terzi [2/3] in kwantu ghall-konvenut, u r-rimanenti terz [1/3] jibqa’ a kariku ta’ l-attrici.”

Il-Qorti waslet ghal din id-decizjoni wara li ghamlet dawn il-konsiderazzjonijiet;

“Illi din il-Qorti hi tal-fehema li għandha tagħti affidament lill-verzjoni dettaljata tal-fatti kif mogħtija mill-attrici, stante li din tinsab korroborata fid-diversi aspetti tagħha minn xhieda, kif ukoll tenut kont tal-fatt li fil-maggjor parti tagħhom, l-allegazzjonijet magħmula fil-konfront tal-konvenut ma gewx kontraddetti.

“Illi l-Qorti taqbel mal-perit legali li z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment, u taqbel ukoll mal-konkluzjoni tieghu li l-mod kif gab ruhu l-konvenut mal-attrici matul il-konvivenza matrimonjali, l-attitudini tieghu fil-konfront

tagħha, in-nuqqas ta' rispett, x-xehha tieghu, u l-insensittivita' tieghu lejn il-bzonnijiet, anke finanzjarji, lejn martu u bintu, il-hbiberiji tieghu ma' terzi u l-allontamenti perijodici tieghu, kumuluttivament irrendew l-konvivenza konjugali nsapportabbi għall-attrici, u għalhekk jikkostitwixxu 'sevizzi' fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16.

"Inoltre, jirrizulta provat għas-sodisfazzjon ta' din il-Qorti, li matul il-konvivenza matrimonjali l-konvenut dahal f' relazzjoni matrimonjali ma' mara ohra; u għalhekk gie provat fil-konfront tieghu l-adulterju fit-termini ta' l-artikolu 38 tal-Kap.16

"Il-Qorti tosċċera li dawn il-fatturi huma l-kawza principali għat-tifrik ta' dan iz-zwieg, u li għalhekk it-torti principali għas-separazzjoni personali jirrisjedi fuq il-konvenut. Minn naħa l-ohra jirrizulta li, wara li l-konvenut allontana ruhu mid-dar konjugali, l-attrici dahlet f' relazzjoni extra-matrimonjali stabbli ma' ragel iehor; u għalhekk anke hi għandha għorr parti mill-htija, ghalkemm sussidjarjament.

"Il-komportament taz-zewg partijiet; is-sevizzi u l-adulterju minn naħa tal-konvenut, u l-adulterju sussegwenti minn naħa ta' l-attrici, jattiraw l-applikazzjoni fl-intier tagħhom ta' l-artikolu 48 tal-Kap.16.

"Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-feħema li t-talba għas-separazzjoni personali hija gustifikata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi milqugħha, primarjament u fi grad ta' zewg terzi [2/3] mill-konvenut, u sekondarjament u fi grad ta' terz [1/3] mill-attrici.

"Kura u Kustodja

"Illi l-Qorti, tenut kont tac-cirkostanzi tal-kaz u tal-pika ezistenti bejn il-partijiet, hija tal-feħema li ma jkunx fl-interess tal-minuri li l-kura u kustodja tkun kongunta bejn iz-zewg genituri; u, tenut kont li t-tifla li llum għandha circa 14-il sena dejjem ghexet ma' ommha, huwa fl-interess tal-minuri, din għandha tibqa' fil-kura u kustodja ta' l-attrici esklussivament, bid-dritt ta' access favur il-missier kull

nhar ta' Tlieta mill-17.00 pm sal-20.00 pm, u kull nhar ta'
Sibt mill-12.00 pm sas-17.00 pm

“Manteniment

“Illi rigward il-manteniment tal-minuri I-Qorti, tenut kont tal-introjtu tal-partijiet, u I-bzonnijiet tal-minuri li llum għandha certu eta', tikkomputa I-manteniment dovut mill-konvenut lill-attrici għat-tifla fl-ammont ta' mitejn u hamsin ewro [€250] fix-xahar, u li jinkludi fih spejjeż edukattivi, u dawk medici li jkunu ta' natura ordinarja, filwaqt li spejjeż medici ohra jkunu a kariku taz-zewg partijiet fi kwoti wgwali bejniethom. Dan I-ammont jizzied kull sena skond I-indici ufficjali dwar I-gholi tal-hajja.

“Il-manteniment jieqaf hekk kif il-minuri tagħlaq it-tmintax-il sena, jew tlieta u ghoxrin sena, jekk tkun full-time student, kemm-il darba din ma jkollhiex impieg full-time b' introjtu regolari u adegwat.

“Dar Matrimonjali

“Illi mill-provi jirrizulta li d-dar ‘Meadow Lark’ Demello Street, Zurrieq nbniet mill-konvenut fuq I-art ta’ missier I-attrici, bl-intiza li din I-art tigi eventwalment trasferita f’ isem I-attrici; izda dan it-trasferiment qatt ma sar, b’ mod li allura I-art baqghet tħajjat lill-missier I-attrici, ghalkemm I-attrici baqghet, u għadha tħix f’ din id-dar.

“Minn naħa tieghu jirrizulta li I-konvenut għandu kreditu parafernali ghall-ispejjeż li għamel fil-kostruzzjoni tal-binja, li gew komputati fl-ammont ta’ disa u erbghin, erba’ mijja u tmienja u sittin elf ewro u disghin centemzu [€49,468.90], liema ammont ma giex kontestat.

“Għaldaqstant f’ dan ir-rigward il-Qorti, b’ applikazzjoni ta’ I-artikolu 55A tal-Kap.16, tawtorizza lill-attrici fl-imsemmi fond tħix ad eskluzjoni tal-konvenut, vita natural durante; filwaqt li tordna lill-istess attrici thallas lill-konvenut I-imsemmija somma ta’ €49,468.90.

“Komunjoni ta’ I-Akkwisti

“Illi din tikkonsisti fl-assi attiv u passiv, kif indikat mill-perit legali fir-relazzjoni tieghu fil-paragrafu 14, u l-Qorti taqbel ma’ l-assenjazzjoni kif indikata fil-paragrafu 15 ta’ l-istess relazzjoni, fil-pagni numri 59 sa 62, li kopja tagħhom qed tigi annessa mal-gudizzju odjern sabiex tifforma parti integrali mill-gudizzju odjern [Appendici A]¹; u tordna li l-assi jigu assenjati kif hemm indikat.”

Rat ir-rikors tal-appell tal-attrici li permezz tieghu talbet li din il-Qorti thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza msemmija.

Rat ir-risposta tal-konvenut li permezz tagħha filwaqt li oppona għat-talbiet tal-attrici, intavola appell incidental li permezz tieghu talab li tigi varjata s-sentenza msemmija fis-sens li l-htija għat-tifrik taz-zwieg kellha tkun ugwali bejn il-partijiet u allura l-ispejjez kellhom ukoll jinqasmu ugwalment bejniethom; u li l-kumplament tas-sentenza tigi konfermata.

Rat il-verbal tas-seduta tal-5 ta’ Marzu 2013 li permezz tieghu l-kawza thalliet għas-sentenza wara li l-Avukati trattaw l-appell.

Ikkunsidrat;

Illi ghalkemm l-attrici appellanta qed titlob ir-revoka tas-sentenza inkwistjoni, fil-verita` hija qed titlob biss li tigi varjata parti minnha; infatti l-lanjanzi tagħha huma migbura f'paragrafu wieħed u jghid hekk:

“Illi dan l-appell huwa limitat għal dik il-parti mis-sentenza li tirrigwarda l-likwidazzjoni u l-assenjazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti. Illi f'dik il-parti tas-sentenza intestata ‘Dar Matrimonjali’ l-Ewwel Qorti ddecidiet u ordnat li l-esponenti tghix weħida fid-dar matrimonjali u li inoltre hija thallas lir-ragel is-somma ta’ Euro49,648.90 lill-appellat in kwantu għal ‘kreditu parafernali għall-ispejjez li għamel fil-kostruzzjoni tal-binja...’. Illi dan ir-ragunament tal-Ewwel

¹ Fols.560 sa563

Qorti huwa bir-rispett kollu kompletament skorrett u dana ghaliex kif irrizulta ampjament waqt il-kawza, id-dar matrimonjali ma' hijiex proprjeta` tal-esponenti appellanti izda proprjeta` ta' missierha u ommha. Illi ghalhekk legalment u guridikament, anke jekk ghas-sahha tal-argument l-appellat ghamel xi benifikati, dawn ma sarux lill-appellanti izda se mai lis-sidien tad-dar ossia lill-genituri tal-esponenti appellanti. Illi tant huwa minnu u guridikament korrett dan l-argument tal-appellanti li l-istess konvenut anqas ma jippretendi li tkun l-esponenti li thallsu tal-benifikati – proprju ghaliex jaf li legalment ma hijiex l-esponenti li għandha thallas għal tali benifikati – u dana peress li l-istess appellat intavola kawza quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet 'Muscat vs Sacco' Cit Nru 706/10AE fejn fl-istess kawza talab li huwa jithallas mingħand il-genituri tal-appellanti tal-benifikati li huwa kien allegatament għamel fil-proprjeta` tagħhom. Illi ghalhekk bid-dovut rispett dik il-parti tas-sentenza fejn l-Ewwel Qorti kienet ornat li l-esponenti tagħmel dan il-pagament imsemmi għandha tigi rrevokata u mibdula u li jekk l-appellat haqqu xi hlas ta' xi benifikati dawn jehodhom hekk kif ikun ornat fil-kawza li nfethet appositament għal dan l-iskop minn l-istess appellat u mhux mill-appellanti li kif hawn spjegat ma' saru ebda benifikati lilha.”

Għalhekk l-appell huwa biss fis-sens li l-appellanta qed titlob li hija ma għandhiex tigi ornatā thallas flus lill-konvenut għal benefikati li huwa għamel fid-dar matrimonjali ghaliex din hija proprjeta` ta' missierha u mhux tagħha. L-argument li qed igib il-konvenut huwa fis-sens li meta l-partijiet fl-ahhar seduta (quddiem l-ewwel Qorti) tat-22 ta' Gunju 2011 qablu li l-kawza tithalla għass-sentenza ‘fuq l-atti kif inħuma;’ huma kienu qed jaqblu wkoll li l-kontenut tar-rapport tal-perit legali Dottor Stefano Filletti kelli jigi rifless fis-sentenza u r-rapport kien issottometta li dan il-hlas kelli jsir. Huwa jghid li tant hu hekk li l-perit legali ma giex eskuss u lanqas ma saret nota ta' kritika fir-rigward da parti tal-istess appellanta.

Il-Qorti jidhrilha li l-ilment tal-appellanta huwa gustifikat. Jekk jigi ornat il-hlas, hija se tkun qed thallas għal benefikati li saru għal gwadann tal-proprjeta` u l-proprieta`

m'hijiex tagħha u ghalkemm hija se tħix fiha ma hemm ebda garanzija li l-istess proprjeta` se tkun tagħha. Għalhekk tkun qed issir ingustizzja palesi fil-konfront tagħha. Il-Qorti taqbel mal-argument imressaq mill-appellanti illi jekk il-konvenut għandu jithallas ta' dawn il-benefikati, il-hlas għandu jsir mill-proprjetarju.

Il-Qorti pero` thoss ukoll li ghalkemm hija se tilqa' l-appell fir-rigward, għandha tibbjasima lill-appellanta talli hija qagħdet tistenna l-kawza tigi deciza biex tappella minnha, meta setghet ghall-inqas turi bic-car lill-ewwel Qorti bl-opposizzjoni tagħha għal dan il-provvediment illi kif sewwa argumenta l-konvenut ma inqalax minn imkien izda kien suggerit mill-perit legali. Il-Qorti ma thosssx li l-fatt li l-partijiet ivverballizzaw li l-kawza setghet tibqa' għas-sentenza '*fuq l-atti kif inhuma*' kien ifisser li huma jaqblu mal-kontenut tar-rapport izda li ma kellhomx izidu ma' dak li gia` kien hemm fil-process. Biss il-Qorti se tiehu in-konsiderazzjoni l-fatt li l-attrici appellanta qajjmet din il-kwistjoni fl-istadju tal-appell meta tiddeciedi dwar il-kap tal-ispejjez u mhux se takkolla lill-konvenut l-ispejjez kollha fir-rigward.

Kwantu ghall-appell incidental, anke hawn il-Qorti thoss li dan huwa gustifikat. Anke meta l-kawza kienet għaddejja quddiem l-ewwel Qorti gie stabbilit li l-attrici kellha relazzjoni ma' terz u għalhekk ghalkemm jirrizulta li kien il-konvenut li kkommetta adulterju l-ewwel la darba l-attrici wkoll ikkommettiet adulterju (huwa stabbilit u verballizzat fl-atti ta' din il-Qorti li hija kellha tarbija mingħand l-istess persuna li magħha kellha relazzjoni) huwa gust li t-tort għat-tifrik taz-zwieg ikun imqassam ugwalment. Ghalkemm indubbjament kien hemm ragunijiet ohra għat-tifrik taz-zwieg, *l-adulterju dejjem kien meqjus bhala l-kawzali l-aktar gravi illi għaliha l-Qorti tawtorizza s-separazzjoni personali (Vol XXXVII-parti ii, pagna 693)*. Dan naturalment ikun rifless ukoll fil-kap tal-ispejjez.

Minhabba dak kollu li *gia` ntqal* għalhekk il-Qorti se tordna li l-ispejjez kollha tal-kawza għandhom ikunu maqsumin indaqs.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi I-Qorti tiddeciedi l-appell tal-attrici billi tilqghu biss billi thassar il-parti fejn hija giet ordnata thallas is-somma ta' €49,468.90 lill-konvenut appellat; tilqa' wkoll l-appell incidental u tiddikjara li z-zwieg tfarrak b'tort taz-zewg partijiet; tikkonferma s-sentenza appellata fir-rigward tal-kumplament; **izda** l-ispejjez kollha tal-kawza jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----